

dogodkov v sedanji vojni. Pomen tega udarca, ki je bil predvsem namenjen Angliji, leži pred vsem v njegovih posledicah za nadaljnje operacije. Ogrožena sta kanal in London. Nemška zmaga na francoskem bojišču je zagotovljena. Padec Antwerpena bo imel pa tudi na rusko vojno pozorišče največji vpliv in bo dvignil samozavest avstro-ogrskih in nemških armad. Že itak oskuljene peroti ruskega orla bodo s tem še bolj pripombele. Na več mestih ranjeni že zapuščajo ene pokrajine, ki se že celo stoletje bore za osvobojenje izpod ruskega jarma. Padec Antwerpena bo pripomogel k osvoboditvi mnogih narodov, ki zdihajojo v jarmu Rusije in njenih zaveznikov. Zato prisrčno pozdravljamo veliki nemški uspeh.

Nemci preskrbeli Antwerpen z živežem.

Nemški poveljnik v osvojenem Antwerpenu je takoj ukazal, da so v osvojeni Antwerpen prepeljali živež, ki so ga razdelili med stradajoče prebivalstvo. Angleška posadka je, predno je zapustila Antwerpen, uničila ves živež, dasi je župan in meščanstvo prosilo, da naj tega ne store.

Zdravnik z 96 ranami.

Neki list v Baslu priobčuje pogovor svojega urednika s francoskim višjim zdravnikom, ki je bil v bitki ranjen in se zdaj zdravi v bolnišnici Val de Grace. Vkljub velikim bolečinam, kajti zdravnikovo telo je ena sama velika rana, je sprejel urednika smehlaje, češ: „Kakor vidite, nisem umrl, pa nimam najmanjše želje umreti. Lahko rečem, da sem srečno ušel smrti. Pomislite: 96 uradno dognanih ran! Raztresene so po celiem telesu; vsepovsod so mi zašili kožo. V resnici ne razumem, da sem še na tem svetu.“

In vse te rane ste dobili obkrati? vpraša urednik.

Vse obenem! Glejte, tako-le je bilo: Dne 30. avgusta sem se nahajal prav blizu vasi, kjer je bil boj najhujši. Zdela se je, da je boj končas. Ranjencev ni bilo mnogo. Ko sem zadnjega obvezal, sem se napravljal, da zajaham konja. V tem trenutku me med groznim bučanjem obda ogenj. Granata se je bila razletela nad mojo glavo. Moj ubogi konj je mrtev padel pod udarcem, jaz pa sem se, preluknjan kakor rešeto, zgrudil na tla. Moj ordonančni vojak, čeprav sam ranjen na nogah, me je postavil kvišku in me spravil dva kilometra daleč. Potem me je nekaj vojakov na nosilu iz križema položenih pušk neslo še pet kilometrov dalje, da sem dosegel do ambulancije. Nemogoče bi bilo, opisati vam bolečine, ki sem jih pretrpel na tej poti. Onesvestil sem se. Tako so me prenesli na kraj, kjer so mi potegnili iz mesa koščeve granate. V mojo srečo ni bil ranjen noben važen organ. Res je, da sem deloma izgubil sluh, kajti na desni ne slišim več: moja glava je vsa zašita; leva roka je razmehnjena do kosti; stegno je preluknjano kakor goba. Tudi moje uboge noge so mnogo trpele in so vse tetovirane, pa prav nič umetniško; toda živ sem in to je glavno!

Velika bitka na Francoskem.

„Daily News“ poročajo s severne Francije, da je mesto Arras pod silnimi boji na francoskem levem krilu močno trpelo. Vsak dan se vrše v okolini hudi boji. Dne 4. t. m. so vdrli Nemci v mesto, ko so pa 6. t. m. Francozi dobili močna ojačanja, so se zopet Francozi polastili mesta. V ulicah se je razvila besna bitka mož proti možu.

Po hudih poročilih iz Antwerpena se je zdelo francoskemu generalnemu štabu, — tako poročajo iz Ženeve, — potrebno, da drži francosko konjenico pri Arrasu. Artilerijski boj ki se je 10. oktobra brez uspeha za Francoze pri Wöwreju prekinil, se je danes (11. t. m.) nadaljeval. Položaj je na Nemce zelo ugoden.

Preko Berolina prihaja iz Curiha tudi poročilo, da pričakujejo Francozi v najkrajšem času nemški napad na Belfort.

Razen tega poročajo iz Pariza, da je priplulo pred več dnevi več nemških letalcev nad Compiegne ter vrglo več bomb v mesto. Mesto je začelo na več krajih greti, vendar se je posre-

čilo požar pogasiti. Obstreljevanje aeroplakov je bilo brezuspešno. Nemške aeroplane pričakujejo v kratkem zopet nad Parizom. Neki nemški aeroplani je jadi res še tisti dan priplul nad najmočnejše obljudeno pariško predmestje St. Denis ter vrgel dve bombe.

Ruski vojni parnik uničen.

K.-B. Berlin, 13. oktobra (uradno). Ena ruska pancerška križarica „Bajan“-razreda bila je dne 11. oktobra v Finskom morju potom torpedo-strela pogrezena.

Namestnik admiralovega šefa
Behuk.

* * *

W.-B. Berlin, 13. oktobra. Ruska uradna brzjavna agentura razširja sledeče poročilo o potopu ruske parne križarice:

Dne 11. oktobra ob 2. uri popoldne po ruskem času napadli so sovražni (nemški) pomorski čolni iz novega naši križarici „Bajan“ in „Palada“ ki ste bili v Vzhodnem morju na predstraži. Vkljub temu, da sta pričeli križarici takoj močni artiljerijski ogenj, posrečilo se je vendar enemu nemškemu podmorskemu čolnu, da ustreli torpedo proti parniku „Palada“. Na tem parniku nastala je razstrelba. Parnik potopil se je z vsem mostvom takoj v globoco.

„Palada“ bila je pancerška križarica za 8000 ton in imela je hitrost 22 morskih milij.

Boj v zraku.

K.-B. Paris, 12. oktobra zvečer. „Agence Havas“ poroča: Nemški letalni stroj („golob“) vozil je danes ob 10. uri zjutraj čez Paris in je vrgel 6 bomb na mesto. Ena bomba je padla na severni kolodvor, drugih učinek ni znan. 5 francoskih letalnih strojev je brezuspešno zaledovalo nemškega „goloba“. Francozi postavili so vse nove letalne stroje v službo, da bi take „golobe“ v slučaju napadov uspešno zaledovali.

Vojска

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

,Rdeči križ, žrtvujojo

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Razno.

Smrt vohuna. Za špijke pozna vojno prav le eno kazen — smrt. Brez procedure obviši vohun na prvi veji, ali pa obleži zadet od par strelov ob bližnjem zidu. Smrt vohuna je najžalostnejša, pa tudi najpravičnejša kazen. Nadređnik celjskega 87. pešpolka, ki se je te dni vrnil z bojišča pripoveduje o poginu izdajalca naslednjo pretresljivo dogdobje: Bilo je v začetku meseca septembra. Naš bataljon je prišel v vasio, ki je bila popolnoma zapuščena, le v neki kolibici, v podstresju smo steknili nekega starega možička. Imel je gotovo nad 80 let. Bil je ves siv, sključen, in zdelo se mi je, da ne bi mogel napraviti niti par korakov, tako je bil videti slab. Našli smo pa pri njem dve svetilki in dve steklenici. Eno steklenico je hitro vrgel od sebe, a drugo smo mu vzeli iz rok in

ga odvedli pred poveljnka — Komaj in komaj je prišel z mojo pomočjo starec do poveljnika, a tu ni odgovoril na nobeno vprašanje, niti čemu ste mu rabili svetilki, niti kaj je bilo v steklenici, ki jo je vrgel od sebe, niti kaj je v oni, ki sem jo držal v rokah. Molčal je, kakor bi okamenel. Bilo je očvidno, da je imel svetilki za to, da bi bil dajal z njima znamenja sovražniku, ki se je nahajal tik pred nami in s katerim smo se tudi spoprijeli prihodnje jutro, da biva bilo še ugotoviti, kaj se nahaja v steklenici. Poveljnik je odmašil steklenico, ki je bila napolnjena z neko tekočino, poduhal in izpregorivil nato silno resno: „Strup! Ustrelite mož!“ — Mene je doletela žalostna dolžnost, da spravim izdajalca na oni svet. Prijel sem ga pod pazduho in ga popeljal proti zidu. Obenem pa sem pomignil štirim vojakom — bila sta dva Slovence in dva Italijana — ter jima rekel po italijansko, da me starec ni razumel, naj gredo za nama, in ko stopim od starca, naj pa ustrel. — Tako smo šli do zida, midva s starcem, ki sem ga vodil pod pazduho, spredaj, oni štirje pa, s pripravljenimi puškami, par korakov za nama. Ko sva prišla do zida, sem rekel starcu, naj se nekoliko nasloni ob zid, da se odpocije, in stopil sem par korakov v stran. Oni štirje vojaki so namerili puške, počilo je, kakor en strel, in starec se je zvrnil mrtev na tla. Tako se plačuje v vojni vohnstvo in izdajstvo.

Smrtna nesreča. V Ptaju padel je 60letni zidar Juri Belšak pri delu iz strehe. Obležal je nezavesten. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je pa čez par dni umrl, ker mu je kri v možgane vdrla.

Francozi dobe zimsko perilo iz papirja. Japonska je poslala francoski vojni upravi poseben dar — velik parnik posebnega papirja, ki ga porablja na Japonskem za izgotsavljanje zimskega perila. Ta papir je baje boljši kot najfinješe volneno perilo. Pri tem je tenak in lahek. Francoski vojaki bodo torej nosili po zimi srajce in spodnje hlače — iz papirja.

Posebno mesto za gališke begunce. „Narodni Politika“ poroča, da bodo za gališke begunce, ki so v velikem številu prišli tudi na Češko, zgradili blizu Chocna posebno mesto za 22.000 oseb. Graditi so že začeli in bo v petih tednih končano. Zgradili bodo 40 enonadstropnih hiš, od katerih bo vsaka 67 metrov dolga in 13 metrov široka. V vsaki hiši bo za 528 oseb prostora. Po tri hiše bodo imele skupno kuhinjo, v katerih se bo kuhalo za 1600 oseb. Glavna cesta bo široka 60 metrov, postranske ulice pa 10 metrov. Mesto dobi svojo posebno upravo, ki jo bo uredilo praska namestništvo. Razentega dobi mesto svojo šolo, bolnišnico, delavnice, skladišče živil, kopalische, električno razsvetljavo itd. Mesto se bo zgradilo na državne stroške, ravnotako bode država tudi preživljala begunce.

Velika Nedelja. Viničar Juri Liber v Hermancih služi že skoraj celo svoje življenje pri oskrbništvu visokega Nemškega viteškega reda. Zato posnemanja vredno postopanje se mu je podelila častna kolajna za 40letno, neprehnomoma zvestvo službovanje pri enem in istem gospodarju. Čestitamo!

Bolni napljenčni Sanatorij Aflenz Hofacker (830) Slavjenska, Prospekt,

Oklic.

Opatilo se je, da je kljub resnemu času v katerem živimo, pijačevanje še vedno zelo razširjeno in da so gostilne opetovano pozorišča popivanja ki ne redko traja cele noči ter se večkrat končuje v krvavih pretepih.

Zalostne posledice take nerdenosti se kažejo ne samo v tem, da znižajo telesne storilne zmožnosti, kar tako škoduje posameznim in vsem udeležencem, marveč tudi v tem, da nezmiseln večkrat potratijo težko dobljeni in prisluženi denar. Pri tem zaslubi posebno grajo dejstvo, da se celo svojcem k vojakom poklicanih rezervistov od države odkazane podpore v posameznih slučajih žrtvujejo hudobcu alkoholu.

Svaritev pred prodajo živine za slepo ceno.

Vkljub svarilu, katero je objavil osrednji odbor v št. 16 „Gospodarskega Glasnika“ z dne 16. avgusta 1914, gledo prodaje živine za prenizke cene, prihajajo še nam prej kakor slej iz kmetijskih podružnic Spodnjega Štajerskega poročila, iz katerih z obžalovanjem posnamemo, da izvabljajo kmečkim posestnikom konje in govedo brezvestni kupci za strahovito nizke cene. Kupci jim namreč natvezojajo, da živine sploh ni mogoče prodati in da se živina sploh ne sme tirati v druge kraje. Iznova opozarjam kmetovalce in kmetice, da tako prepoved sploh ne obstoji in da je v veljavi le omejena, prepoved goniti živino na sejme v druge okraje zaradi nevarnosti kuge na gobcu in parkljih.

Prodaja doma in odgon iz domačega hleva je popolnoma prost; cene živine pa rastejo z ozirom na potrebe vojne. Nikakor ni upravičeno, prodajati živino za slepo ceno! Pozor torej na take goljufe in brezvestne barantače, ki bočajo z grdimi lažmi iz ubogega kmečkega trpina izvabiti živino!

„Gosp. Glasnik.“

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmety, obrtnike in delavce postajajo vedno hujši. Od vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Vsled tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

„Štajerčec“

je tak list, v vsakem oziru neustrašen in pogumen.

Vsek pravi prijatelj ljudstva

bode torej:

1. „Stajerčev“ naročnik
2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in brivnicah „Štajerca.“
3. Agitiral za „Štajerca.“

Obenem prosimo ob priliki nastopivšega novega polletja vse one, ki so z naročino založili, naj jo blagovolijo vposlati!

Vsi na delo za naš list!

Kmetovalci čuvajte svojo živino pred kugo na gobcu in parkljih!

Leta 1911 in 1912 sta vsem avstro-ogrskim kmetovalcim vsled uničujočih posledic kuge na gobcu in parkljih v najboljšem spominu. Škoda, katero je povzročila ta najhujša kuga našim živinorejcem, je bila ogromna; strokovnjaki jo cenijo na 100 milijonov kron. Razventega so imeli kmetovalci veliko izgubo vsled tega, ker se je popolnoma ustavilo vsako razpečevanje živine in se je večina živine, ki bi se sicer lahko razprodala čez poletje, moralno prerediti še skozi zimo.

Strokovnjaki cenijo škodo, katero je povzročila v omenjenem času kuga na gobcu in parkljih na Štajerskem, na 7 milijonov krov. To je ogromna svota, ki je zgubljena za naše kmetijstvo. Vključ temu pa še je naša štajerska dežela — vsled posebno pazljivega veterinarstva — izmed vseh krovov razmeroma najmanj prizadeta; kajti kuga je dosegla relativno najmanjši razširjanje. Z orom na to, da nam je grozila nevarnost zatrošenja iz Ogrskega in Hrvaškega, moglo se je to doseči le na ta način, da so kmečki krogli uradne naredbe s primernim razumevanjem sprejeli in so se kmetovalci potrudili, na uspešen način izvesti jim priporočene naredbe.

Ker nam sedaj znova grozi nevarnost zatrošenja kuge, smatramo se dolžne, opozoriti naše kmetovalce na veliko nevarnost in upamo, da bodo vse ukenili v svojo lastno korist, da se obvarujejo občutne škode in

izgub, ki nastopijo kot posledica te kuge. V začetku leta je bilo na Ogrskem 1500 gospodarstev okuženih; do sredini meseca aprila se je število znašalo na 300. Od tega časa naprej pa se je kuga zopet teden za teden razširila na okroglo 500 gospodarstev in je sedaj po izkazu z dne 15. julija na Ogrskem 1400 občin in čez 8000 gospodarstev okuženih. Medtem se je pojavila kuga tudi na Hrvaškem in v 3 okrajih (komitatih). Primerno gibanju živinskega prometa, razširja se kuga kar je naravno — od vzhoda proti zahodu, toraj v prvi vrsti tudi proti štajerski deželi in ogroža od dne do dne v zmajevi večji meri naše meje. Razventega se razširja zmajev bolj in bolj ta živinska kušna bolezni tudi v našima severnimi sosednjima deželama, na Zgornjem in Nižnjem Avstrijskem. Tudi Šlezije se je polasti, ne glede na Galicijo, kjer se je že nekaj časa kuga ogromno razširila. Nevarnost zanesenja te kužne bolezni je toraj velika in mnogostranska in pričakujemo lahko le tedaj, da bomo odvrnili splošno okuženje le pri največji pozornosti in sodelovanju kmetovalcev s poklicanimi činitelji. Pred vsem je dolžnost vsakega kmetovalca in vsakega živinorejca, da posveti zdravju svoje živine največjo pozornost in nemudoma naznani vsako sumljivo obolenje, da se potem lahko brez odloga ukrenejo za vsak slučaj potrebne naredbe. Ne manj važno pa je, da pazijo za svojo živinco skrbni gospodarji zlasti na početje živinskih barantačev in nemudoma naznani oblastim morebitne nerdenosti in protizakonitosti prekupev glede kuge, ter pazijo na to, da se prepusti k prostemu prometu iz drugih dežel pragnana ali dovožena živina še le po sedemnemnem zaporu.

Nadalje moramo v lastnem interesu kmetovalcev svariti, naj opustijo tako dolgo, dokler obstoji nevarnost zanesenja kuge, prigón živine na sejme izven mej okraja in pričenje na sejme tržno živino le iz domačega okraja.

Podružnicah c. k. kmetijske družbe, živinorejskim in bikorejskim zadružam pa moramo priproriti, naj nemudoma stopijo v dogovor z najbližjimi državnimi in deželnimi živinodravnikami in potem na podlagi njihovih nasvetov v okolišu podružnice oziroma zadruge ukrenejo vse, kar je potreben, da se čim mogoče zbrani zatršenje kuge.

(Generalni tajnik J u v a n .)

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Nemška zmaga nad Rusi.

K.-B. Berlin, 15. oktobra. — Na vzhodu je ruski, z velikimi močmi poskušeni napad na vzhodno Prusko smatrati za odbitega.

Napad naših (nemških) na Poljskem rama ob ramu z avstro-ogrsko armado se borečih vojakov napreduje. Rusi so poskusili z 8 armadnimi zbori napad iz linije Iwangorod-Varsava; ali bili so na celi črti pod težkimi izgubami za Ruse nazaj vrženi.

Nemški vojaki pred Varšavo.

Glasom uradnih poročil stojijo nemški vojaki že pred najmočnejšo rusko trdnjavo Varšavo.

Antwerpen.

Wolff biro poroča, da so Nemci pri Antwerpnu vjeli 4000 do 5000 sovražnikov. Mnogo belgijskih vojakov je obliklo civilno obleko. Okoli 20.000 Belgijcev in 2.000 Angležev stopilo je na holandsko ozemlje in bilo tam razroženo. Nemcem padlo je nadalje v roke najmanj 500 kanonov in velikanska množina drugega orodja, mnogo lokomotiv, 4 milijone kilžita, za 10 milijonov volne, mnogo živine itd.

Oporoka romunskega kralja Karla.

K.-B. B u k a r e ť a , 11. oktobra. Oporoka kralja Karla je pisana svojeročno in datirana z dne 26. februarja 1899. Pridajan ji je dostavek z dne 27. decembra 1911. V uvodu naglaša kralj, da čuti dolžnost, ker je že dopolnil 60. leto, da napravi svojo poslednjo voljo. Njegovo življenje je tako tesno spojeno z ljubljeno deželo, da želi, da bi tudi po njegovi smrti imela domovina dokaze njegove ljubezni. Kljub zaprem, ki so se pojavljale — poudarja pokojnik v svoji oporoki — kljub najljutješim napadom na mojo osebo, sem stopal brez bojazni naprej po poti pravice, zaupajoč v boga in v zvestobo svojega naroda. Posrečilo se mi je, da sem osnoval ob izlivo Donave v Črno morje državo z dobro armado in z vsemi potrebnimi pomočki,

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdice so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pa pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 17. oktobra v Brežicah (svinjski sejem); v Pristovu**, okr. Šmarje pri Jelšah.

Dne 19. oktobra v Podsredi**, okraj Kozje; pri Sv. Trojici**, okr. Sv. Lenart v Slovenski Gorici; v Vojniku*. okr. Celje; v Mozirju**, okr. Gornjigrad; v Fischbachu*, okraj Birkfeld; v Wiesu**, okr. Ivica; v Peggau**, okr. Frohnleiten; v Schöderju, okr. Murau.

Dne 20. oktobra v Radgoni*; v Ormožu (sejem s ščetinari); v Ptiju (konjski in govejski sejem); v Gradcu (sejem s uporabno živino).

Dne 21. oktobra pri Sv. Petru pri Sv. Gorah**, okr. Kozje; v Sevnici**; v Gleichenbergu**, okr. Feldbach; v Judenburgu**; pri Mali Nedelji**, okr. Ljutomer; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptiju (svinjski sejem).

Dne 22. oktobra v Edlingu*, okr. Eiseren; na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 23. oktobra v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 24. oktobra v Velenju**, okr. Šoštanj; v Brežicah (svinjski sejem); v Ernovžu*, okr. Lipnica; v Waldu*, okr. Mautern.